

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 30, Mabadilishano ya Umma na Mamlaka huko Yerusalemu, Luka 20:1-21:4

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi nambari 30, Mabadilishano ya Umma na Mamlaka huko Yerusalemu. Luka sura ya 20, mstari wa 1 hadi sura ya 21, mstari wa 4. Karibu tena kwenye mfululizo wa Mihadhara ya Biblia kwa Lugha ya Kibiblia.

Kama ulivyoona katika hotuba iliyopita, tulianza kumtazama Yesu akiingia Yerusalemu. Tuliona kuingia kwa ushindi, na hapo nilitofautisha kati ya simulizi la Luka na simulizi la Injili zingine. Nami nilikuelekeza kwenye jinsi Yesu, watu wanavyopiga kelele na kumsifu kama yule ajaye kwa amani na ajaye kwa jina la Bwana, kwamba angeitazama Yerusalemu na kuililia mji ambao haungejua amani katika miaka ijayo.

Kwa kuzingatia kwamba Yesu alikuwa akisema hivi katika miaka ya 30, na jiji hilo lingeharibiwa na Warumi na uongozi wa Tito kwa miaka 70. Sasa tunaona kwamba Yesu alipoingia mjini, alienda moja kwa moja hekaluni, akalisafisha hekalu, na akaanza kufanya mahali hapo kuwa mahali pa kufundishia. Kama unakumbuka kutoka kwa hotuba iliyopita, nilitumia usemi wa kuanzisha ukumbi wake wa kufundishia hekaluni.

Hilo ndilo hasa linaloendelea hapa. Kwa hivyo, tutakachogundua kutoka kwa hotuba hii ni kwamba Yesu ameweka hekalu kama mahali ambapo atakuwa akifundisha. Atakapomaliza siku yake, ataenda Mlimani na kisha kurudi hekaluni mchana kufundisha.

Kila kitu tunachosoma katika sura ya 20 ambacho tutaangalia kitakuwa matukio yanayotokea hekaluni. Nimekiita hiki katika sura ya 20 kuanzia sura ya 20, mstari wa 1 hadi sura ya 21, mstari wa 4. Labda nitaishia katika sura ya 20, ikizingatiwa kwamba mwisho wa sura ya 20 unawataja wajane katika ukosoaji wa waandishi. Kisha, katika sura ya 21, mistari minne ya kwanza inaendelea kugusia mjane na hali na mjane. Kwa hivyo tutaona jinsi tunavyoweza kuielezea.

Lakini hebu tuanze kuzingatia kinachoendelea hekaluni. Ninakiita ni kubadilishana hadharani na mamlaka huko Yerusalemu. Tuanze kwa kusoma sura ya 20 kuanzia mstari wa 1 hadi mstari wa 8, na mimi nasoma.

Siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha watu hekaluni na kuhubiri Injili, makuhani wakuu na waandishi pamoja na wazee walimwendea wakamwambia, Tuambie, Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani, au ni nani aliyekupa mamlaka haya? Akawajibu. Nitawauliza swali. Sasa niambieni, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu? Wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, Tukisema ulitoka mbinguni, atasema, Mbona hamkumwamini? Lakini tukisema ulitoka kwa wanadamu, watu wote watatupiga mawe hadi kufa, kwa maana waliamini kwamba Yohana alikuwa nabii. Kwa hiyo, wakajibu kwamba hawakujua ulitoka wapi, na Yesu akawaambia, Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.

Hii ni hali ya kuvutia tunapoona huduma ya Yesu hekaluni katika mfumo wa kufundisha na kuhubiri kuhusu ufalme wa Mungu ikichukua sura mpya ambapo uongozi wa hekalu na Yesu wamefikia hatua ambapo hakuna kitendo cha siri tena. Hawajaribu kucheza nyuma kwa njia ya siri kujaribu kumwangamiza, kama tulivyoona mwishoni mwa sura ya 19, lakini sasa ni mazungumzo ya moja kwa moja wanapomjia Yesu na kumuuliza, tafadhali tuambie unafundisha kwa mamlaka gani. Yesu anachukua mtindo huu wa mazungumzo ya marabi; tafadhali nisamehe kidogo hapa ili kufafanua kwamba hatutumii mtindo wa Kigiriki wa kufikiri hapa, ambapo anapouliza swali, unatarajia jibu.

Katika hotuba ya marabi, ni kawaida kabisa kufuatilia swali na swali na kujaribu kujibu kwa kuuliza swali baada ya swali, na unapouliza maswali zaidi na zaidi, unaanza kutumia ufasaha kufafanua kiini cha swali. Kwa hivyo, walimuuliza Yesu unafundisha kwa mamlaka gani? Yesu alisema, ndio, lakini wacha nikuulize swali pia. Sasa, ikiwa iko katika chumba cha mahakama chenye mfumo wetu wa kisasa ambao umeathiriwa na mfumo wa hoja za kisheria za Kigiriki na Kilatini, tutasema, alikuuliza swali unafundisha kwa mamlaka gani? Tafadhali jibu swali.

Usiulize maswali na kujibu swali. Hapana, lakini hilo lilikuwa jambo la kawaida kabisa. Unaona kile Yesu anachofanya hapa kwa sababu aliuliza swali la pili la kujibu.

Swali lake la kujibu sasa linawazuia viongozi wanaojaribu kumnasa. Swali ni kwamba unafundisha kwa mamlaka gani? Tuambie—mambo machache ya kuzingatia katika kifungu hiki.

Nilitaja katika hotuba iliyopita kwamba Yesu alikuwa amechukua nafasi hekaluni na kuchukua mamlaka kwa kugeuza hekalu kuwa mahali pa kufundisha kwake. Usichukulie hilo kirahisi kwa sababu, kama nilivyosema katika hotuba iliyopita kwako, walinzi wa hekalu ni wale wanaokuja kumuuliza Yesu swali hili. Kwa mamlaka gani na ni nani aliyekupa mamlaka hayo? Je, si swali kamilifu? Linapaswa kuwa hivyo.

Kama wewe ni mchungaji mkuu wa kanisa na mtu fulani akaja na kusema, Mimi ni maarufu mahali pangu, lakini kwa njia, mimi hugeuza mimbari yako kuwa mimbari yangu, na hapo ndipo nitakapokuja kufundisha kila siku. Lazima iwe swali zuri la

kuuliza, rafiki: ni nani aliyekupa haki ya kugeuza kanisa langu kuwa kanisa lako, mimbari yangu kuwa mimbari yako? Na mbaya zaidi, kama tunavyoona mwishoni mwa sura ya 19, watu wanashikilia kila neno analosema mtu huyu. Ni kama vile kuangusha kila kitu kinachokuhusu.

Kwa hivyo, swali hilo ni halali, isipokuwa unapoanza kufikiria swali linalofuata kwa makini. Swali la kujibu linamaanisha kitu hapa. Linamaanisha kwamba watu wanaomsikiliza Yesu wanatambua mamlaka yake.

Na wale wanaokuja na kumsikiliza wanafikiri yeye ni mtu halali na mkamilifu anayetoa ujumbe mkamilifu mahali pazuri. Lakini walinzi wa hekalu wana tatizo na hilo. Anahitaji kufafanua kwa mamlaka gani na ni nani aliyempa mamlaka hayo.

Kama walinzi wa hekalu, orodha ya watu waliotajwa hapa inaonekana kupendekeza kwamba wanaweza kuwa wanachama wa Sanhedrini au wanajumuisha makundi ya watu wanaojitokeza sana kwenye Sanhedrini. Ni kwa mamlaka gani huja na maana mbili. Wanaweza kuwa wakimuuliza ni kwa mamlaka gani uliweza kusafisha hekalu na kuwafukuza watu wote na kuchukua nafasi kama jukwaa lako la kufundishia.

Au wanaweza pia kuuliza ni nani aliyempa uwezo wa kufundisha maudhui ya mafundisho na mahubiri anayofanya. Naam, swali la kujibu la Yesu linaenda kwa njia rahisi sana. Hebu tuzungumzie kuhusu Yohana.

Kwa mamlaka gani? Sasa, kama tunavyoambiwa, Luka anataja kwamba wanajua kwamba watu wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii. Usidharau hilo katika Uyahudi. Kama watu wangejua kwamba Yohana alikuwa nabii na viongozi wa hekalu wakakataa mkono wa Mungu, mamlaka ya Mungu juu ya Yohana, hiyo ni kufuru.

Wanapaswa kupigwa mawe. Hiyo ndiyo adhabu wanayostahili. Sasa, ili kujiokoa kutokana na hilo, waliamua kuchukua hatua ya busara sana.

Tusijibu swali hilo. Kama binti yangu kijana angesema, marafiki wangesema, usijali basi, kwa sababu mikono yako imefungwa nyuma ya mgongo wako.

Kwa hivyo kile Yesu anachofanya hapa, kama utakavyoona katika sura ya 20, ni kuwachukua viongozi hawa na kuwaweka pembeni mmoja baada ya mwingine, akithibitisha sifa zake, mamlaka yake, na nafasi yake hekaluni. Kumbuka, alisema, mmeifanya nyumba hii, nyumba ya baba yangu, kuwa pango la wanyang'anyi. Ni kama vile nimekuja kuichukua.

Na sasa hapo ndipo anapofundisha. Ataendelea kusimulia mfano ambao unapaswa kuwa wa kusumbua. Lakini angalia jinsi mfano huo utakavyokuwa.

Mfano huo unatuonyesha kwamba Yesu huwajali watu wanaomsikiliza kwa makini. Lakini zingatia ninaposoma mfano huo ili kuona kile ambacho Yesu anafanya hapa. Nami nikasoma kutoka mstari wa 9. Akaanza kuwaambia watu mfano huu.

Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima , akaenda nchi nyingine kwa muda mrefu. Wakati ulipofika, alimtuma mtumishi kwa wakulima ili wampe baadhi ya matunda ya shamba la mizabibu. Lakini wakulima wakampiga, wakamrudisha mikono mitupu.

Akamtuma mtumishi mwingine, lakini wao pia wakampiga na kumtendea kwa aibu, wakamrudisha mikono mitupu. Mstari wa 12. Akamtuma mwingine wa tatu.

Huyu naye alijeruhiwa na kutupwa nje. Ndipo mwenye shamba la mizabibu akasema, Nifanye nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa, na labda watamheshimu. Lakini wakulima walipomwona, wakasemezana, Huyu ndiye mrithi.

Tumuue ili urithi uwe wetu. Wakamtoa nje ya shamba la mizabibu, wakamwua. Basi, mwenye shamba la mizabibu atawafanyia nini? Atakuja kuwaangamiza wakulima hao, na kuwapa wengine shamba la mizabibu.

Waliposikia haya, walisema, yaani watu, la hashu. Lakini akawatazama moja kwa moja, akasema, Basi, haya yaliyoandikwa ni nini? Jiwe walilolikataa wajenzi limekuwa jiwe la pembeni. Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo atavunjika vipande vipande.

Na litakapomwangukia mtu yeyote, litamsaga. Unajua, kabla sijaendelea kufafanua, mfano kama huo zaidi ya waandishi wa injili pia unaonekana katika Injili ya Apokrifa ya Thomaso. Hilo linatupa mwanga wa kile Yesu anachokizungumzia wakati Injili ya Thomaso katika 65 hadi 66 inapoandika, alisema, mtu mwema alikuwa na shamba la mizabibu, aliliorodhesha kwa wakulima ili waweze kulifanyia kazi.

Alipokea matunda kutoka kwao, na akamtuma mtumishi wake ili wakulima wampe matunda. Walimkamata mtumishi wake, wakampiga wote, lakini wakamuua. Mtumishi akaenda na kumwambia bwana wake; mama yake alisema labda hawakumjua.

Alimtuma mtumishi mwingine, na wale wakulima wakampiga mtumishi mwingine, kama vile ilivyo katika Luka tunayosoma. Kisha bwana akamtuma mwanawe, akasema, labda wangemheshimu mwanangu. Wale wakulima, kwa kuwa walijua kwamba alikuwa mrithi wa shamba la mizabibu, walimkamata na kumuua.

Aliye na masikio ya kusikia, na asikie. Sasa nasoma simulizi la Injili ya Tomaso kwa sababu waandishi wengine wa Sinoptiki wanaoandika kitu kile kile wanaonekana kwenda mahali Luka anapokwenda, na unapaswa kuona kile Luka anachofanya hapa na jinsi mfano wa Yesu unavyozungumza na mamlaka waliokuja kumuuliza Yesu,

unafundisha kwa mamlaka gani? Luka anatuambia kwamba Yesu aliwaambia watu mfano huu wa mafumbo, lakini msifanye makosa; mwishoni mwa mfano wa Luka, viongozi wa hekalu walielewa. Walielewa kwamba mfano huo unawahusu wao wenyewe, na hawakufurahishwa sana na hilo.

Kwa maneno mengine, wakati viongozi bado walipokuwapo, Yesu alielekeza mawazo yake kwa hadhira, ambao walipenda kumsikiliza kwa makini, kisha akawaambia kuhusu shamba hili la mizabibu katika muktadha ambapo tunaambiwa na Josephus na wengine kwamba hali ya kiuchumi huko Palestina ndiyo sababu wakati mwingine baadhi ya wamiliki wa ardhi wanaweza kuweka mali zao mikononi mwa wengine na kwenda mahali pengine, mali ambazo wanaweza kuwa nazo sehemu zingine, na huu ndio mfumo wa kiuchumi wanaoujua. Kwa hivyo, Yesu alikuwa akitumia aina inayojulikana ya hali katika mfano wa kiistiari ili kuweza kueleza kile ambacho Mungu angewafanyia viongozi hawa ambao wana hamu ya kumuua mwana wa bwana anayekuja hekaluni. Jambo lingine unaloliona hapa ni mfano wa shamba la mizabibu tunapokusanya kutoka Injili ya Tomasi pia. Picha ya shamba la mizabibu inaonekana kumaanisha nyumba ya Israeli, na jukumu la wapangaji hapa linaonekana kuwa kama usimamizi wa kile ambacho Mungu angetarajia kutoka kwa watu wake. Na tutaona kwamba bwana amechelewa katika nchi ya kigeni, na katika mfano huu wa kiistiari, tunaona taswira ya uvumilivu na uvumilivu wa Mungu ikifunuliwa.

Wakati viongozi hawafanyi wanachofanya, anaanza kujiambia, labda nilituma manabii mbele na waliwatendea vibaya, hawakuwatendea vibaya, waliwapiga, waliwaepuka, waliwafanyia kila aina ya mambo, sasa nitamtuma mwanangu, na nadhani ni nini kinaendelea? Wakizungumzia kuhusu kumuua mwana, wakati katika mfano, Yesu mwenyewe ndiye mwana katika hadithi, watu walisema, oh hapana, ikiwa bwana atakuja na kuharibu, hiyo si habari njema, lakini mamlaka yalikuwa na kile hasa kinachoendelea hapa kwa Yesu. Yesu atawaambia wanachohitaji kujua. Mchana na usiku, wamekuwa vizuizi kwa kile Mungu anataka kufanya, na wamesimama njiani mwa mwana wa Mungu akifanya kazi yake.

Kwa kweli, kadri matukio yalivyoendelea, viongozi hawa wangekuwa wakishiriki katika kumuua mwana yuleyule aliyekuwa akizungumza nao. Sasa Luka anaandika katika miaka ya 80 kuhusu matukio yaliyokuwa yakiendelea katika miaka ya 30, na Yesu atauawa na watu hawa hao, lakini Luka anajaribu kukuruhusu ujifikirie katika hali hiyo kabla Yesu hajakamatwa na kuuawa. Na akasema watu walisikia haya, na kana kwamba sasa Yesu alisema, sasa kwa kuwa mnajua ninachosema katika mfano huo, wacha nizungumze nanyi moja kwa moja.

Jiwe ambalo wajenzi walilikataa litakuwa jiwe muhimu zaidi ili kudumisha muundo imara na usioyumba. Litakuwa jiwe kuu la pembeni. Linaweza kuwa ndilo linalotegemeza na kudumisha muundo wote ukiwa umesimama.

Lakini kwa njia, wale wanaojaribu kukataa jiwe wataona ukuu wa jiwe, lakini wale wanaofanya kazi kwa bidii na kugonga jiwe wataangamizwa na jiwe. Kwa hivyo kuwa mwangalifu tu. Kwa maneno mengine, chochote kuhusu jiwe hili katika mfano, mwisho wa mfano katika nukuu ya Yesu ni huu.

Mwana huyo hatashindwa. Wale wanaomkataa watateseka kwa ajili yake, na wale wanaojaribu kumuua wataangamizwa wenyewe. Mtu hapaswi kufanya kosa kuhusu hilo.

Sasa, Yesu anaposimulia mfano huu, labda mfano wake wa mwisho, tutamsikia kuhusu hili. Yesu anazungumzia matukio yanayoendelea, na tofauti na kile Luka Timothy Johnson anachosema, anapoandika, wataangamizwa kwa sababu ya pingamizi lao kwa mrithi, lakini shamba lenyewe la mizabibu litabaki na kupewa wazee wengine na viongozi wengine. Katika hadithi ya Luka, uongozi wa sasa juu ya Israeli wa makuhani wakuu, waandishi, na wazee utabadilishwa na ule wa kumi na mbili, yaani, kile tutakachokiona katika kitabu cha Matendo.

Tutaona maendeleo katika simulizi la Matendo ya Mitume. Unafundisha kwa mamlaka gani? Ninafundisha kwa mamlaka ya Mungu. Kwa maneno mengine, wale wanaojaribu kupinga kile ambacho Mungu anafanya watabadilishwa kama hawataangamizwa.

Kwa maneno mengine, haya yote yanafanyika hekaluni. Msisahau nilichosema hapo awali. Nani anapaswa kuwa msimamizi wa hekalu? Makuhani wakuu na makapteni wa hekalu wanatakiwa kuwa msimamizi wa hekalu.

Sasa, Yesu ameteka nyara mfumo mzima, na kuwafanya kila mtu asiwe na raha. Hebu tuendeleo kutoka mstari wa 19. Na tuone zaidi kuhusu mazungumzo kati ya Yesu na watu.

Waandishi na wakuu wa makuhani wakatafuta kumkamata saa ile ile, kwa maana waligundua kwamba alikuwa amesema mfano huu dhidi yao. Hiyo ni haki, sivyo? Lakini waliwaogopa watu, kwa hiyo wakamtazama, wakatuma wapelelezi waliojifanya kuwa waaminifu ili wamnase katika jambo alilosema, ili wamkabidhi kwa mamlaka na mamlaka ya liwali, Mataifa.

Basi, wakamwuliza, Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha kwa haki, wala huna upendeleo; lakini unafundisha neno la Mungu kweli. Je, ni halali kwetu kumpa Kaisari kodi au la? Lakini akatambua hila yao, akawaambia, Nionyeseni dinari.

Ina sura na maandishi ya nani? Wakasema, ni ya Kaisari. Ndipo akawaambia, Basi, mlipeni Kaisari yaliyo ya Kaisari, na Mungu yaliyo ya Mungu. Wala hawakuweza, mbele ya watu wote, kumnasa katika maneno yake.

Lakini wakistaajabia jibu lake, wakanyamaza. Angalia ujuzi wa Luka katika kuandika simulizi hili na maelezo anayoyaonyesha. Luka anachotuambia tangu mwanzo ni hiki.

Kiongozi akasema, loo, sasa tunajua. Alichosema katika mfano huo kinatuhusu sisi sote. Bila shaka, kilikuwa kinawahusu wao.

Kwamba watamuua mwana na mwishowe watapondwa. Ndiyo, ni juu yao. Yesu ni mwerevu kila wakati kwa kuwa anasema mambo magumu katika mifano.

Anajua jinsi ya kutoa ujumbe mgumu katika hadithi. Lakini sasa angalia ujuzi watakaouonyesha. Sasa, wameanzisha wapelelezi.

Angalia MO, mfumo wa utendaji wa viongozi hawa. Hii itakuwa mara ya kwanza ambapo watajaribu kutafuta mtu mwingine wa kuwasaidia kumtia Yesu matatani. Anayefuata atakuwa Yuda.

Lakini hapa, wanatuma wapelelezi. Na wapelelezi watajifanya kuwa waadilifu. Na wapelelezi watakapokuja kwa Yesu, angalia jinsi watakavyomtaja Yesu.

Hebu tuangalie kifungu hicho tena. Kwa sababu hakieleweki, namaanisha, kila ninapokifikiria. Inashangaza, inashangaza jinsi watu hawa walivyokuwa wajanja.

Walipomkaribia Yesu, mstari wa 21, walisema, Mwalimu, hawa ni wapelelezi, sawa? Hawa ni watu wanaojifanya. Wanafanya kazi, wakijaribu kumtia Yesu matatani. Lakini angalia jinsi wanavyomkaribia Yesu.

Mstari wa 21. Mwalimu. Wanamwita mwalimu.

Tunajua kwamba unasema na kufundisha kwa haki, huna upendeleo, na unafundisha neno la Mungu kweli.

Namaanisha, ikiwa ni siku ya kisasa, naweza kufikiria mchungaji fulani wa kisasa mwenye haiba ambaye husikia hili kutoka kwa baadhi ya watu na kusema, Loo , siku zote nilidhani hivyo. Loo, ndio. Hapana.

Yesu aliushika ujanja wao. Alijua kwamba haya yote ni maneno yasiyo na maana. Atawaambia wafanye mambo machache.

Ikiwa watauliza swali, Je , ni sawa kumlipa Kaisari kodi? Unachopaswa kujua ni kwamba kuna masomo matatu ambayo yanahitaji kuzingatiwa, kisha nitajaribu kukupa mambo machache hapa. Somo la kwanza ni lile linaloitwa usomaji wa ufalme mbili . Nami niko hapa nikifuata muhtasari wa Joseph Fitzmyer .

Fitzmyer anatukumbusha masomo matatu. La kwanza ni somo la ufalme mbili linalosema Yesu anapozungumzia kumpa Kaisari kile anachokishikilia kwamba Yesu anatetea mtazamo sahihi kuhusu kodi na kulipa kodi na, bila shaka, kuheshimu mamlaka zinazotawala huku mtu akidumisha kujitolea katika msimamo wake na Mungu. Kwa maneno mengine, falme hizo mbili ambazo Yesu anapendekeza zinapaswa kubaki pamoja, na Mkristo anapaswa kujaribu kujaribu kuunda usawa huo maridadi ili kuishi.

Usomaji mwingine wa kifungu hicho mahususi ni usomaji ambao kwa kawaida hujulikana kama kejeli. Hiyo inasema kwamba Yesu anasema lazima umpe Kaisari kile anachokamata. Bila shaka, kile alichacho nacho Kaisari si kitu, na unajua hilo.

Kinachojalisha sana ni kuamini katika ufalme wa Mungu. Kwa hivyo, mpeni Kaisari anachokamata; anasema, angalieni, marafiki zangu, mpeni Kaisari takataka hizo ambazo ni zake na njooni mnifuate kwa mambo sahihi. Wengine wamependekeza kile kinachojulikana kama usomaji wa kupinga-zealot, ambao unasema Yesu anajaribu kupinga makabiliano ya kisiasa na kujaribu kuonyesha ukweli kwamba kwa kuokota sarafu mtu anapaswa kuona kile ambacho ni cha Kaisari na mtu anapaswa pia kutambua kile ambacho ni cha Mungu na mtu anapaswa kuwa mwangalifu kwamba hawajaribu kushiriki katika makabiliano ya kisiasa ambayo hayana afya kwa msimamo wao katika Kristo.

Lakini nini kinaendelea hapa? Usomaji wowote utakaochagua, lazima uangalie maelezo kadhaa katika andiko hili. Ona kwamba wale waliomjia Yesu si watu wasio na hatia waliomjia Yesu kumuuliza kuhusu kodi na kama mtu anapaswa kulipa kodi au la. Kinachoendelea katika kifungu hiki kilikuwa zaidi ya hayo.

Nia yao ilisemwa kwamba walikuja kama mbinu, wakijifanya kuwa waadilifu na kujaribu kumwita Yesu kama mwalimu. Walijaribu hata kumtaja kama mtu mwaminifu ili waweze kumnasa ili wamwingize matatani na mamlaka ya hekalu wangemkamata ili kummaliza. Walipokuja kumuuliza Yesu kuhusu kodi za Warumi, walikuwa wakicheza masuala yenye utata mkubwa huko Palestina wakati ambapo Wayahudi wengi ambao ni wahafidhina zaidi au Wayahudi wacha Mungu wamekasirika sana kuhusu wazo la kodi za Warumi na ni kiasi gani Warumi wanawatoza kodi na jinsi hilo linavyopaswa kuwa jambo ambalo watu hawapaswi kufurahi nalo. Unapaswa kujua kwamba liko katika msingi wa mtazamo wa umma kuelekea watoza ushuru ambapo wanakusanya kodi hizi zote kwa Warumi hawa.

Kwa hivyo, hata kumweka Yesu katika nafasi hiyo kungeweza kumweka Yesu katika nafasi ambapo Yesu angeweza kutoa jibu ambalo lingeweza kuwakasirisha wasikilizaji wake, watu, au kutoa jibu ambalo lingemtia hatiani kwa mamlaka ya hekalu kumwadhibu. Yesu alijua kwamba walipomtaja kama mwalimu, hawakumaanisha. Walipomtaja kama mtu anayefundisha kwa usahihi hawakumaanisha.

Walipomtaja kama mtu asiye na upendeleo, hawakumaanisha hivyo. Na walipomtaja kama mtu anayefundisha njia ya Mungu, hawakumaanisha hivyo. Wote ni sehemu ya hila.

Alipowauliza kama mnaniuliza hili na mnauliza ni nini halali, je, kweli mnakusudia kupata jibu? Yesu ataelekeza jambo hili katika mstari huu wa maswali ili kuonyesha kitu hapa. Uandishi, kama ninavyoonyesha hapa kwenye slaidi kwa ajili yenu, ni wazo hili la kunaswa. Hawapendezwi sana na kile sheria inasema kwa sababu ikiwa wanapendezwa na kile sheria inasema, basi labda kusema kwamba yeye ni mwalimu sahihi ambaye hana upendeleo na anayefundisha njia ya Mungu anadhani kwamba anaweza kuheshimiwa na kufundisha kile sheria inasema.

Lakini Yesu atauliza kama kuna mtu ana sarafu karibu na dinari. Mpaka ujue kinachoendelea, huenda usielewe maelezo vizuri. Yesu anapouliza ni lini mtu ana dinari Yesu anacheza vitu vizuri sana hapa.

Yesu anasema hivi, na unaniuliza kama ni vizuri kuwalipa Warumi kodi. Kwa njia, sina hata sarafu yoyote ya Kirumi kwa sasa. Labda unaonekana kuwa na baadhi ya sarafu ya Kirumi kwa sababu ya uaminifu wako kwa Roma.

Je, kuna mtu yeyote aliye na sarafu ya Warumi pamoja nawe? Alifanikiwa kuichora, nao wakaonyesha sarafu hiyo. Dinari itakuwa na maandishi ambayo yanapaswa kusomwa kwa Kiingereza kama Tiberio Kaisari, mwana wa Augusto mtakatifu. Niliweka picha ya sarafu ya Kirumi wakati wa Tiberio kwenye slaidi kama unavyoona.

Yesu anawaingiza polepole hawa watu na kuwakamata mmoja baada ya mwingine katika mtego wao wenyewe. Aligundua walichokuwa wakikifanya alipowaomba wanionyeshe sarafu. Kwa kweli alikuwa akiwatia hatiani katika ufichuzi huo. Kama huna uaminifu kwa Roma, kwa nini unajiwekea sarafu ya Kirumi? Lakini kama una moja ya kunionyesha basi niko hapa kukuonyesha kitu.

Yesu alipojaribu kufanya hivi, alikuwa akishawishi watu wakubali kwamba walikuwa wanategemea mfumo wa kifalme. Unaona, Yesu alikuwa mahususi sana katika kuuliza maswali kama vile ni picha ya nani iliyo kwenye sarafu na ni maandishi gani yaliyo juu yake. Ikiwa maandishi yanasema Kaisari ni ya kimungu, na humpendi Kaisari kweli, kwa nini unaweka sarafu hiyo nawe? Ikiwa picha ya Kaisari iko juu yake, kwa nini hata unaniuliza maswali kuhusu uaminifu kwa Kaisari? Kumpa Kaisari kile Kaisari alichu na kumlipa Mungu kile alichu nacho Mungu ndiyo jibu kamilifu ambalo Yesu angeweza kutoa.

Luka anaonyesha kwamba Yesu ataendelea na huduma yake ya hadharani, na hapa, kile ambacho Yesu amefanya ni kwamba mtego umeshindwa. Jaribio la umma la kumweka Yesu pembeni kwa kutumia wapelelezi, kujifanya, na kujipendekeza

halijafanikiwa. Katika jamii ya heshima na aibu, kile ambacho Yesu amefanya hadharani katika nyua za hekalu ni kuwaaibisha.

Sasa, katika kisa cha kwanza, aibu inawaendea wapelelezi, lakini katika kisa cha pili, mamlaka waliokuwa wakiwatumia wapelelezi hawa kumnasa Yesu pia wamenaswa katika mtego. Yesu amejitambulisha kama mtu mwenye akili timamu aliyetumwa na Mungu ambaye anaigeuza nyumba ya Mungu ambayo ilikuwa imegeuzwa kuwa pango la wanyang'anyi kuwa mahali ambapo watu wanaweza kusikia kuhusu ufalme wa Mungu. Ikiwa ni suala la kumpa Kaisari kile kilicho cha Kaisari na kile tunachokikubali, nitakushauri kwamba unaweza kuchagua yoyote kati ya masomo matatu niliyoyataja lakini usipoteze mtazamo wa theolojia ya Paulo hapa.

Paulo, kama tunavyoona kwingineko katika Injili, Yesu atalipa kodi kwa mamlaka. Yesu alipokuwa hata hana pesa, angetoa pesa kutoka kinywani mwa samaki ili waweze kulipa kodi zao. Kwa maneno mengine, angetumia uingiliaji kati wa Miller kuleta fedha zinazohitajika kulipa kodi.

Paulo, katika Warumi 13, anazungumzia ukweli kwamba mtu anahitaji kulipa kodi na kuheshimu mamlaka. Katika 1 Wakorintho sura ya 2 tunapaswa kuwaombea mamlaka. Kwa maneno mengine, Wakristo wa kwanza hawakujiona kama mfumo wa kupinga siasa.

Walielewa kwamba Mungu ndiye aliyeweka mamlaka za kisiasa hapo. Wanahitaji kuheshimu mamlaka wanazohitaji kulipa kodi zao, lakini uaminifu wao mkuu si kwa mamlaka hizo. Uaminifu wao mkuu ni kwa Mungu. Kwa vyovyote vile, Yesu hapendekezi kwamba mpe Kaisari yaliyo ya Kaisari na mpe Mungu yaliyo ya Mungu. Kaisari anapaswa kuwa na 50% ya uaminifu wako, na Mungu anapaswa kuwa na 50% ya uaminifu wako. Hapana.

Anapendekeza kwamba Mungu anapaswa kuwa mwaminifu wako mkuu, lakini sio kutokana na kupuuzwa kwa mwingine. Katika hali hii maalum, hayuko katika mazingira ya kawaida ya kufundisha. Anajibu hili kujibu hila ambayo watu walikuwa wakileta kujaribu kumnasa, na anajibu maswali yao ili kuwazuia mwishowe. Ni kana kwamba mazungumzo hekaluni hayana moto na hayawaweki maafisa mahali pabaya vya kutosha.

Luka anatuambia mambo mengi zaidi yatatokea katika mstari wa 27. Hapa walikuwa wanakuja, wakijaribu kumshawishi Yesu kuhusu swali lingine. Luka sura ya 20 mstari wa 27, Masadukayo walimwenda, wale waliokataa kwamba hakuna ufufuo, wakamwuliza swali wakisema, Mwalimu Musa alituandikia kwamba ndugu ya mtu akifa na mke lakini hana watoto, mtu huyo amchukue huyo mjane na kumlea ndugu yake watoto.

Basi, kulikuwa na ndugu saba. Wa kwanza alioa mke, akafa pamoja na watoto wake, wa pili na wa tatu wakamchukua. Vivyo hivyo wote saba hawakuacha watoto, wakafa. Baada ya yule mwanamke kufa katika ufufuo, basi, yule mwanamke angekuwa mke wa nani; maana wale saba walimwoa. Yesu akawageukia, akasema, wana wa ulimwengu huu huoa na kuolewa; lakini wale wanaohesabiwa kuwa wanastahili kuufikia ulimwengu ule na ufufuo wa wafu hawaoi wala hawaolewi; maana hawawezi kufa tena; kwa sababu wao ni sawa na malaika, nao ni wana wa Mungu, wakiwa wana wa ufufuo.

Lakini ya kuwa wafu hufufuliwa, hata Musa alionyesha katika kifungu kuhusu kichaka, ambapo anamwita Bwana, Mungu wa Ibrahimu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo. Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai; kwa maana wote wanaishi kwake. Baadhi ya waandishi wakajibu, wakasema, Mwalimu, umesema vyema, kwa maana hawathubutu tena kumwuliza swali.

Sasa hili ni tukio la kuvutia sana. Walijaribu kutatua suala la mamlaka lakini hawakufanikiwa hekaluni. Sasa waliingia, wakajaribu lingine, wakijifanya wanajua kodi zote tunazopaswa kumlipa Kaisari, lakini hilo halikufanikiwa.

Sasa, Luka, kwa mara ya kwanza, aliwataja Masadukayo katika injili yake. Tulisikia kuhusu Mafarisayo, lakini kundi hili, Masadukayo, ni akina nani? Kulikuwa na makundi mbalimbali katika hekalu la pili la Kiyahudi la Uyahudi kufikia karne ya kwanza. Wale watakojitokeza zaidi katika Agano Jipya tunaowajua watakuwa Mafarisayo na Masadukayo.

Mafarisayo wanapenda kufuata sheria kwa ukali, kama nilivyosema katika hotuba ya awali. Huenda Mafarisayo ndio watakaofundisha katika masinagogi. Waandishi wengi watakuwa Mafarisayo.

Wanaamini katika haki ya kisheria. Walikuwa zaidi katika uwanja wa umma, vijijini au mijini, na wanajitokeza sana katika ibada ya sinagogi kama walimu. Masadukayo walijikita zaidi katika sekta ya mijini huko Yerusalemu.

Masadukayo wako karibu sana na hekalu. Kwa hivyo acha nikuelekezee mawazo yako kwa baadhi ya Mafarisayo kwa sababu Luka anataka tujue kwamba swali la ufufuo lilipoibuka, lilikuwa linatoka kwa Msadukayo. Masadukayo hawa ni akina nani? Masadukayo walipata jina lao au wamepewa jina la Sadoki, kuhani wa Daudi, aliyetajwa katika 2 Samweli 8. Wao ni wa tabaka la makuhani.

Wengi wao ni watu mashuhuri. Ni matajiri sana. Wanaishi katika sekta ya mijini, na tunajua kwamba wanaamini katika sheria iliyoandikwa, Torati iliyoandikwa.

Mafarisayo wanaweza kuamini sheria, manabii, na hata mapokeo ya mdomo. Masadukayo hawapendi sana mapokeo ya mdomo, na manabii wanasisitiza Torati,

hasa kile ambacho tutakuwa nacho katika jaribio letu la Kikristo kama vitabu vitano vya kwanza vya Agano la Kale. Wanadhibiti hekalu, na makuhani wakuu huenda ni Masadukayo.

Walikuwa tabaka la wasomi lililounda sehemu kubwa ya baraza la Kiyahudi, ambalo vinginevyo lilijulikana kama Sanhedrini, na hawakuamini katika ufufuo wa wafu. Kwa kweli, kama Josephus anavyoandika, Mafarisayo walibishana kwamba roho hufa pamoja na mwili. Walikuwa sawa na kuwa na uhusiano na utamaduni wa Kigiriki, na hivyo kuweka na kujadiliana na kushughulika na kuwa tayari na Warumi au Wagiriki haikuwa shida hata kidogo kwa Masadukayo.

Jambo linalohusiana na kifungu hicho na swali kuhusu ufufuo ni kwamba Masadukayo hawakuamini katika ufufuo. Swali si kuhusu jinsi wanavyopendezwa na ufufuo na hamu ya kujua zaidi kuhusu ufufuo ili hata waweze kuona mambo makubwa ambayo yanaweza kutokea katika ufufuo. Hapana.

Swali linaloulizwa kwa Yesu hekaluni, ambalo ni mabadiliko, kwa sababu kuhani mkuu atakuwa Msadukayo, litakuwa swali linalokusudiwa kumnasa Yesu na kumtia matatani. Lakini unajua, jambo lingine unalopaswa kujua kuhusu Masadukayo ni kile ambacho mwanahistoria Myahudi Josephus anaandika, na ninataka kuhakikisha kwamba unafahamu baadhi ya vifungu hivi kutoka kwa Josephus, mwanahistoria Myahudi. Anaandika katika vita, lakini Masadukayo, Josephus anasema, ni wale wanaounda kundi la pili; kwanza, anaorodhesha Mafarisayo na kuondoa imani kabisa na kudhani kwamba Mungu hajali na kutenda kwetu au kutofanya yaliyo maovu.

Wanasema kwamba kutenda yaliyo mema au yaliyo mabaya ni chaguo la mwanadamu mwenyewe na kwamba moja au nyingine ni ya kila mtu, ili waweze kutenda wapendavyo. Kwa maneno mengine, watu wanaweza kufanya wapendavyo. Masadukayo huondoa imani ya muda usiokufa wa roho na adhabu na thawabu katika chuki.

Mara nyingi nimeona nyuso za wanafunzi darasani ninapoelekeza mawazo yangu kwenye ukweli kwamba kuhani mkuu hekaluni hakuamini katika ufufuo wa wafu. Kuwashawishi makuhani wakuu kwamba Yesu angekufa na kufufuka tena kama nadharia kuu ya Ukristo ni wito mgumu. Lakini hebu turudi kwenye swali linalojitokeza hapa.

Walipomjia Yesu na kuuliza swali, nilikutaarifu kwamba Masadukayo waliamini Torati iliyoandikwa, kwa hivyo walikuwa wakiomba Kumbukumbu la Torati 25 ili kutoa hoja yao. Andiko linaposema katika maandishi ya Musa, wanaposema Musa alisema, walichokuwa wakinukuu au kukisia ni kutoka Kumbukumbu la Torati 25 mstari wa 5 na kuendelea, ambao unasema, Ikiwa ndugu wanakaa pamoja na mmoja wao akafa na hana mtoto wa kiume, mke wa yule aliyekufa hapaswi kuolewa na mgeni nje ya

familia. Ndugu za mumewe wataingia kwake na kumchukua awe mkewe na kumfanyia wajibu wa ndugu wa mumewe.

Na mwana wa kwanza atakayemzaa atafuata jina la kaka yake aliyekufa, ili jina lake lisipatikane kutoka Israeli. Kwa maneno mengine, sheria ya Musa inasema hivi. Ukiwa na ndugu na mmoja wao akaoa na mtu huyo akafa bila kupata mtoto na mke, mmoja wa ndugu anaweza kumchukua mke na kulala naye, na watakapopata watoto, mtoto wa kwanza anapaswa kupewa jina la kaka yake, na mtoto huyo wa kwanza anapaswa kudumisha au kudumisha uzao wa ndugu yake aliyekufa.

Masadukayo walioamini Torati iliyoandikwa waliingia, kama unavyoona katika kifungu cha Luka, walimwita Musa aseme, Musa alisema hivyo. Yesu, unakumbuka hilo? Je, unaweza kufafanua ikiwa ndugu saba watalazimika kumwoa mwanamke huyu na hawana watoto, basi baada ya ufufuo, huyo atakuwa mke wa nani? Kabla sijaendelea kuelezea zaidi kuhusu hili, najua kwamba baadhi ya wasikilizaji wetu wa mfululizo wa Biblia wa kujifunza mtandaoni watakuwa Wamagharibi. Tunachozungumzia hapa ni kile kinachojulikana kama ndoa ya levirate.

Ingawa hilo linaweza kusikika kuwa la ajabu kwako, ni utamaduni wa wakati huo, na kuna tamaduni leo zinazofuata tamaduni za aina hii ambapo mke wa kaka aliyekufa ikiwa hawana watoto, kaka anaweza kulala naye, kupata watoto na watoto watakuwapo kwa ajili ya kaka aliyekufa. Ninajua baadhi ya tamaduni leo ambapo ikiwa baba atakufa, kaka mkubwa anaweza kumchukua mke mdogo wa baba kama mke ili mwana aweze kumtunza mke. Na ni utamaduni ambao hauna sera ya bima ya maisha, kwa hivyo hiyo ndiyo njia ambayo baba ambaye ana wake wengi humhudumia mke mdogo anapokufa.

Hivi majuzi nilikumbana na hali fulani ya kitamaduni ambapo mwanamke mmoja aliniambia kuhusu utamaduni wake katika mojawapo ya tamaduni za mbali za Afrika Mashariki. Aliniambia kwamba katika utamaduni wake, hata leo mwanamke anapoolewa katika mfumo wa ndoa ya kifamilia, wamezoea, ingawa ni tofauti kidogo na Wayahudi, mwanamke huyo huo mwanamume wa familia. Kwa hivyo, ukioa katika familia, unajulikana kama mke wa familia.

Kama desturi, baba wa mumeo ndiye atakayekuwa wa kwanza kulala nawe, na kisha ndugu wanaweza kulala nawe, na kisha wewe utakuwa na mumeo maisha yako yote. Kwa kutumia mfumo wa ndoa, baba na ndugu wanajitolea kufanya agano. Watakuwapo kwa ajili yako, watakuunga mkono, wewe ni mmoja wa familia yao, wewe ni sehemu ya damu yao na agano hilo limehakikishwa.

Watakutunza kwa njia yoyote ile inayowezekana. Hiyo siyo njia tunayozungumzia hapa. Lakini elewa kwamba mfumo huu wa kujinufaisha, kama Joseph Fitzmyer anavyoweka katika ufafanuzi wake kuhusu Luka, desturi ya ndoa kama hiyo, shemeji anayezaa watoto kwa kufanya ngono na mjane wa kaka yake ili kuendeleza nyumba

ya kaka yake ulikuwa umeenea katika Mashariki ya Karibu ya kale, ukiwa maarufu miongoni mwa Waashuri, Wahiti, na Wakanaani.

Kwa hivyo, kile ambacho watu walikuwa wakimwuliza Yesu, unapaswa kujua, hakikuwa kitu ambacho hakikuwa na maana. Kwa kweli, kulingana na Josephus, kuna uwezekano wa kuamini kwamba aina hii ya mfumo wa ndoa uliotumiwa vibaya ulikuwa bado unafanya kazi katika karne ya kwanza wakati wa Yesu. Nimesema katika mfululizo huu wa mihadhara ambayo wakati mwingine imekuwa utata kwa wanafunzi wangu wa Marekani nilipotaja kwamba kufikia karne ya kwanza, sheria za Kirumi hazikuruhusu ndoa ya wake wengi, na sheria za Kigiriki hazikuruhusu ndoa ya wake wengi, lakini sheria za Kiyahudi ziliruhusu ndoa ya wake wengi.

Josephus anatushauri kwamba huko nyumbani kwake, bado kutakuwa na watu watakaooa zaidi ya mke mmoja. Tunajua kwamba desturi hiyo ilikuwa imepungua sana kufikia karne ya kwanza, lakini bado ilikuwa ikiendelea wakati wa Yesu. Tukijua kwamba wanaume wengi watakaooa zaidi ya mke mmoja wataoa kwa sababu mke mwingine hamzalii watoto.

Hapa , ninaanzisha sehemu nyingine ya utamaduni ambao ulikuwa umeenea ambapo mfumo wa ndoa ya kujinufaisha ulikuwa bado kama tungeelewa hilo kwa usahihi kutoka kwa Josephus, ambao bado ulikuwa ukitumika wakati wa Yesu. Masadukayo walimuuliza Yesu kuhusu desturi hii. Yesu anaingia moja kwa moja kuwahutubia, akijua kwamba hawahitaji majibu, lakini wako pale kujaribu kumnasa.

Jibu la Yesu lilikuwa hivi. Swali lao ni swali lisilo sahihi. Ni swali lisilo sahihi kwa sababu hakutakuwa na ndoa katika ndoa kwamba unaoa kwa ajili ya kuzaa, na Yesu anasema tazama, hakutakuwa na kifo katika maisha ya baada ya kifo, kwa hivyo hilo halitahesabiwa hata kidogo.

Hatuhitaji kuoa ili kifo kiwepo. Huna haja ya kuwa na wasiwasi kuhusu hilo hata kidogo. Wazo zima la nani awe mke wake halitajitokeza hata katika shindano hilo.

Hakutakuwa na kutaja tendo la ndoa kwa ajili ya uzazi, na Yesu ataendelea kuonyesha katika kifungu hiki kwamba watoto wa Mungu watakuwa, kulingana na jinsi unavyotafsiri chembe ya Kigiriki, kama malaika au watakuwa kama malaika ukiamua kutafsiri chembe hiyo kama linganishi. Kutakuwa na tofauti za kimwili kati ya jinsi wanadamu wangekuwa mbinguni sasa na jinsi wasingehitaji kuoa. Angalia kile Yesu anachowafanyia Masadukayo.

Niliwaambia kwamba wanaamini katika Torati iliyoandikwa, kwa hivyo Yesu anaenda moja kwa moja moyoni na kumnukuu Musa. Kwa njia, kwa maneno mengine, je, mnakumbuka simulizi kwenye kichaka kinachowaka moto wakati Musa aliposema yeye ni Mungu wa Ibrahimu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? Je, mnajua kwamba kwa kweli anakisia au kupendekeza kwamba Mungu ni Mungu wa walio hai

na si Mungu wa wafu? Kwamba Mungu ni Mungu wa waliofufuka na si Mungu wa wale waliokufa na kuangamia kaburini bila kumbukumbu.

Anachofanya ni kutumia kifungu wanachoamini kupinga aina ya kifungu ambacho watachagua kutoka kwa Musa na kusema tukipata njia kupitia tafsiri yake hakitakuwa kitu ambacho tutatoa maoni au kuchukua kwa uzito katika maneno ya leo. Yesu anawaambia Masadukayo kwamba unaweza kwenda kwa Musa na kugundua kwamba, kwa kweli, Mungu ni Mungu wa ufufuo. Sasa unarudi kwenye akaunti na unaona kitu ambacho kinavutia sana.

Wale waliofurahishwa na jibu la Yesu walikuwa waandishi. Jiulize kwa nini? Masadukayo wanauliza swali la kama waandishi wanafurahi kwa sababu waandishi wengi ni Mafarisayo. Mafarisayo wanaamini katika ufufuo wa wafu.

Wanatakiwa kusema ah ndio. Nadhani Yesu, tulijua hilo kila wakati. Hawa jamaa hawakujua hilo.

Kwa maneno mengine , jibu la Yesu linawafanya waandishi waende aha. Hili ni jambo zuri. Kwa maneno ya Howard Marshall, hoja ni kwamba katika enzi mpya watu kama hao hawahusiki katika mahusiano ya ndoa.

Hii inaweza kueleweka kumaanisha kukomeshwa kwa mahusiano ya kidunia. Hata hivyo, kuna uwezekano mkubwa kwamba uhusiano wa ndoa unapitishwa hadi kiwango kipya cha mahusiano ya kibinafsi. Jambo la msingi linalozungumziwa ni kwamba ndoa kama njia ya uzazi si lazima tena.

Yesu alihama haraka kutoka hapo, akimalizia sehemu hiyo ya mazungumzo ataendelea kuthibitisha kwamba wanapaswa kuelewa kwamba Daudi anapomrejelea mwana wa Adamu, kwa kweli hajirejelei mwenyewe ingawa zaburi ilionekana kumrejelea Mungu akimzungumzia Daudi anayeketi hapa mkono wangu wa kuume hadi nitakapowafanya adui zako kuwa kiti chako cha chakula. Yesu anathibitisha tena kwamba labda Daudi anamzungumzia mwana wa Daudi, huyo angekuwa yeye. Maagizo haya katika sura ya 20 yanaisha kwa shtaka maalum au onyo kuhusu waandishi kutoka mstari wa 45.

Luka anaandika, na mbele ya watu wote, akawaambia wanafunzi, Jihadharini na waandishi, wapendao kutembea-tembea wamevaa mavazi marefu, na kupenda kusalimiwa masokoni, na kuketi mbele katika masinagogi, na mahali pa heshima karamuni, walao wajane, na kwa ajili ya mawakili, wakisali sala ndefu, watapata hukumu kubwa zaidi. Sijui kama mnaona kile ambacho Yesu amekifanya. Alijibu swali kuhusu ufufuo, aliwahuzunisha Masadukayo, aliwafurahisha waandishi, na sasa anasema wanafunzi msiwe kama watu hawa kwa sababu msije mkafikiri wao ni mifano mizuri kwenu.

Hiki ndicho wanachopenda. Wanapenda kutembea huku na huko, wanapenda maonyesho, wanapofika kwenye mipangilio ya hekalu, wanapenda kutaka sana kuwa katika nafasi muhimu, wanafanya sala ndefu na mengineyo. Sio mifano mizuri.

Usiwafuate. Yesu anapozungumzia waandishi kutokuwa mifano mizuri, angalia kwamba anagusa picha ya umma. Wanataka kuvaa mavazi marefu, wanataka kuonekana katika nafasi za heshima.

Pia anawaonya wanafunzi dhidi ya kujifanya wa kidini wa waandishi. Wanapenda kukaa katika masinagogi na kusali sala ndefu ili kuwavutia. Shutuma ya Yesu ndiyo hii.

Watapata hukumu kubwa zaidi. Ona kwamba Yesu alipokuwa akizungumzia waandishi, alitaja kwamba wanapenda kuwadhulumu wajane. Hilo linamaanisha nini? Haraka, acha nijaribu kumaliza sehemu hii ya hotuba kwa kuangazia kinachoendelea kuhusu maoni ya Yesu kuhusu kuwameza wajane.

Hapa, nachukua muhtasari wa Joseph Fitzmyer, ambao ni mfupi sana kuorodhesha njia sita ambazo ulaji wa wajane huangaliwa. Kwanza, inasomeka kwamba inamaanisha wanatumia rasilimali za wajane badala ya msaada wa kisheria. Pili waliwatumia wajane vibaya na kuwaibia kile ambacho ni chao.

Tatu, labda waliwanyonya wajane kupitia ukarimu wao na ukarimu wao. Na nne, labda walijiingiza katika hali ambapo wajane ambao wamejitolea kwa huduma katika Mungu wameleta rasilimali zao na rasilimali hizi zinasimamiwa na waandishi. Au tano, kwamba walichukua pesa kutoka kwa wajane ili waweze kufanya maombi marefu kwa niaba yao kama tunavyoona katika baadhi ya makanisa leo, au kwamba walichukua nyumba za wajane kama rehani kwa madeni yao.

Hatujui hilo linamaanisha nini, lakini unaona mwishoni mwa sura ya 20, Yesu hekaluni amejibu maswali muhimu yanayoulizwa kwake. Viongozi wa hekalu walijaribu kuuliza maswali ya mamlaka, na yeye akawajibu vizuri sana. Viongozi wa hekalu pia wamejaribu kuja kuwatumia watu wengine kama wapelelezi kuuliza maswali kuhusu kodi na kodi kwa Kaisari.

Alijibu hilo, kwa mshangao na aibu yao. Kisha Masadukayo wakajitokeza, na wakauliza maswali kuhusu ufufuo na bado wapakumzika kwenye uwanja wao wenyewe hekaluni; alijibu swali hilo. Ikiwa wataomba kwa Musa, Yesu pia aliomba kwa Musa katika maelezo yake na akajibu hilo kwa mshangao wao.

Anamalizia sura ya 20; Luka anamalizia sura ya 20 kwa kutuelekeza kwenye ukweli kwamba hata ingawa Masadukayo walibiaibishwa na jibu la Yesu kuhusu ufufuo, waandishi walifurahishwa na hilo. Lakini Yesu anaendelea kuwaonya kwamba

wanafunzi wanapaswa kujiepusha na mwenendo na uchaji wa kidini wa waandishi. Wanapenda kuonekana hadharani.

Wanapenda maonyesho na hufanya sala ndefu. Wanapenda mahali pa heshima na mashambulizi. Hakika wao si mifano mizuri.

Kinachotokea katika Luka sura ya 20 ni hiki. Yesu alianzisha hekalu kama mahali pake pa kufundishia, na hapa katika Luka sura ya 20, alikuwa na mjadala wa hadharani na maafisa wa hekalu kuhusu mada moja na nyingine. Tunapoelekea sura ya 21, angalia kwamba anaposema kwamba hawapaswi kuiga maisha yao kama waandishi, alitaja kwamba wanawadhulumu au kuwatumia vibaya wajane.

Hilo litakuwa jambo gumu kwa Luka kutuambia jambo fulani kuhusu mjane. Natumaini unafuatilia matukio yanayoendelea Yerusalemu. Kinachotokea katika Luka 20 ni hiki.

Yesu ni nabii aliyetabiri kuja kwake mjini na sasa mjini. Akiwa hekaluni, ni kama mwanafalsafa, kama Luka atakavyomwonyesha. Anatoa hotuba na mjadala wa hadharani, na alifanya hivyo vizuri sana.

Mada yake , ingawa, ilikuwa ya kitheolojia, na aliponaswa na mada za kijamii na kisiasa, alijibu kwa busara. Marafiki, mnapofuatilia mfululizo huu wa mihadhara, labda kuna mambo machache mnayoweza kufahamu kuhusu kinachoendelea hapa. Yesu ndiye Masihi anayekuja Yerusalemu, mji wa Daudi, kitovu cha kidini cha mila ya Kiyahudi.

Amekuja, na amechukua nafasi takatifu, na anaweza kusema, kufundisha, na kuhubiri kuhusu ufalme wa Mungu. Ufalme wa Mungu umefika, na Mungu amemtuma mwanawe kupeleka ujumbe huu kwa ulimwengu. Hapa katika mazungumzo na mamlaka, njama ya kumuangamiza haitakoma.

Hapana, fikiria Yesu amechukua, ukipenda, mateka wa hekalu na anapinga kila mamlaka ambayo viongozi wa hekalu wanayo ili kuendesha nafasi hiyo. Amegeuza hilo kuwa darasa kubwa. Mambo yataendaje? Huenda akawa katika matatizo, lakini hataacha.

Atatueleza katika sura ya 21, sura ngumu zaidi katika Luka, hotuba ngumu zaidi ambapo atatabiri mambo mengi yatakayokuja, lakini anasema hivyo kwa sababu mwalimu mkuu anafafanua katika hotuba ya mwisho, kuhusu hotuba ya mwisho ya hadhara, jinsi ulimwengu utakavyoisha kabla hajakamatwa. Yesu yuko Yerusalemu. Tunakaribia matukio ya shauku yanayoendelea, lakini Yesu ana jambo moja zaidi la kufanya: kutuambia kuhusu matukio katika siku za mwisho.

Tafadhali, unapofuatilia mihadhara hii, zingatia kwa makini kile ambacho Luka anatuonyesha. Yesu anajua kitakachotokea. Kila kitu kinachomtokea si kwa bahati mbaya.

Anatembea katika mapenzi ya Mungu. Asante tena kwa kufuatilia mfululizo huu wa mihadhara, na natumaini kwamba utaendelea na safari hii ya kujifunza nasi na utafungua moyo wako, hasa katika Wiki ya Mateso, kukumbatia na kupokea kwa nini alikuja, kwa nini atakufa, Ufalme wa Mungu ni nini, na hitaji la wokovu kwako na kwangu, ikiwa tungeukubali. Mungu akubariki.

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hiki ni kipindi nambari 30, Mabadilishano ya Umma na Mamlaka huko Yerusalemu. Luka 20.1-21.4.